

Advies van de Raad voor de Journalistiek

over de vraag van

Privacycommissie CBPL

met betrekking tot

een reportage in Het Nieuwsblad

Met een brief van 9 december 2011 vraagt de heer Willem Debeuckelaere, Voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL), om een advies van de Raad voor de Journalistiek. Aanleiding is een klacht bij de CBPL van de heer S. met betrekking tot een reportage in Het Nieuwsblad van 3 juli 2010 onder de titel 'Onze reporter fietst langs optrekjes allerrijksten – Miljonairroute leidt je door het Texas van Vlaanderen'.

Een commissie van de Raad voor de Journalistiek heeft het dossier onderzocht en een voorstel van advies voorbereid. De Raad voor de Journalistiek heeft dat voorstel besproken en goedgekeurd op zijn vergadering van 12 april 2012.

DE FEITEN

Op 3 juli 2010 publiceert Het Nieuwsblad een reportage waarin een journalist verslag uitbrengt van een fietstoer langs de woningen van een aantal gefortuneerde bedrijfsleiders. Aanleiding van die fietstocht is een actie van de PVDA waarbij de partij haar brochure met als titel 'Dallasroute – Miljonairroute' onder de aandacht wil brengen. De brochure is opgevat als een fietsroute met bijhorende gids die kadert in een campagne rond de zogenaamde miljonairstaks.

De reporter van Het Nieuwsblad volgde een eigen variant van de fietsroute zoals beschreven in de brochure. Zo wordt de heer S. weliswaar in de marge van de brochure vernoemd, met vermelding van zijn woonplaats, maar die komt niet voor op de fietsroute van de PVDA. De reporter vermeldt de heer S. in de volgende context: "Van hieruit gaat het richting B. waar we op zoek gaan naar het landhuis van S. in het meest landelijke deel van het dorp aan de ...straat. Hier keren de rust en discretie van het begin van de route weer helemaal terug. We zien een lange oprijlaan met een poort en in de verte vangen we een glimp op van de gebouwen. We durven gokken dat die er duur uit zien."

Naar aanleiding daarvan heeft S. een klacht ingediend bij de CBPL. De klager uit twee bezwaren, zowel ten aanzien van de brochure van de PVDA als ten aanzien van het krantenartikel:

- Zijn privéwoonplaats is vertrouwelijke informatie die hij afgeschermd wenst te houden van het brede publiek.
- De beweringen door de PVDA gedaan over zijn vermogen zijn volkomen ongefundeerd, wat zijn reputatie schaadt en een volledig

verkeerd beeld van zijn persoon geeft. Het krantenartikel geeft hieraan verder ruchtbaarheid.

De CBPL vraagt de Raad om een advies aangezien de Raad “waakt over de toepassing van de Code”. Klager heeft hiermee ingestemd, maar vraagt om een vertrouwelijke behandeling. De CBPL zal de klacht zelf verder behandelen wat het aspect verwerking van persoonsgegevens betreft.

ADVIES

1. De Raad voor de Journalistiek kan alleen een uitspraak doen over het artikel in Het Nieuwsblad. De Raad kan geen uitspraak doen over de brochure en de campagne van de PVDA, vermits het hier om een publicatie van een politieke partij gaat die kadert in een politieke campagne, en niet om een journalistiek product.

2. Wat zegt de Code van de Raad voor de Journalistiek?

Art. 23 van de Code bepaalt dat de journalist het privéleven van personen respecteert en niet verder aantast dan noodzakelijk in het maatschappelijk belang van de berichtgeving.

De vraag is of de publicatie in Het Nieuwsblad in strijd is met dit artikel.

- Gegevens over de privéwoonplaats behoren in principe tot iemands persoonlijke gegevens en bekendmaking ervan in de media kan een schending van het privéleven betekenen.
- Publieke figuren hebben ook recht op respect voor hun privéleven, maar zij moeten aanvaarden dat bepaalde privégegevens openbaar kunnen worden gemaakt in de media. Daarbij moet een belangenafweging worden gemaakt tussen het recht op informatie en het respect voor het privéleven.
- Bij deze belangenafweging is het volgens de Raad beslissend of de berichtgeving bijdraagt aan het maatschappelijke debat, met andere woorden de nieuwswaarde en het maatschappelijke belang van de berichtgeving.
- De aantasting van het privéleven mag niet verder gaan dan noodzakelijk voor het maatschappelijk belang van de berichtgeving. Zo moet de maatschappelijke relevantie duidelijk uit het artikel blijken. Bovendien wordt rekening gehouden met de vorm en de inhoud van de berichtgeving.
- Ook de bekendheid en/of de functie van de persoon in kwestie spelen in de afweging een belangrijke rol.

3. Toetsing aan de Code

- De publicatie in Het Nieuwsblad wordt uitdrukkelijk gekaderd in een campagne van de PVDA die met haar ‘miljonairsroute’ op een ludieke manier aandacht wil vragen voor de zogenaamde miljonairstaks die de partij op de politieke agenda heeft geplaatst. Het artikel levert dan ook een bijdrage aan een maatschappelijk debat over een vermogensbelasting dat onmiskenbaar in de publieke belangstelling staat en wordt ook uitdrukkelijk in dat kader gesitueerd.
- Klager is als politicus en als bedrijfsleider een uitgesproken publieke figuur. Hij wordt in de campagne van de PVDA uitdrukkelijk genoemd, ook al ligt zijn

woonplaats niet langs de door PVDA uitgestippelde 'Miljonairsroute'. De informatie in het artikel betreft weliswaar een aspect van zijn privéleven, maar het onderwerp van het artikel en de maatschappelijke context houden wel degelijk verband met zijn publieke functies.

- De enkele vermelding van een straatnaam en van enkele details over de oprijlaan die gemakkelijk vanaf de straat, die als openbaar domein voor iedereen toegankelijk is, zichtbaar zijn, vormen geen overdreven of disproportionele inbreuk op het privéleven in verhouding tot het maatschappelijke belang van de campagne die in het artikel wordt beschreven.
- Het enkele feit dat Het Nieuwsblad een reportage wijdt aan de 'Miljonairsroute' van de PVDA, en dus volgens klager 'verder ruchtbaarheid' geeft aan dit politieke initiatief, waarbij klager uitdrukkelijk wordt vermeld, kan niet als een beroepsethische fout worden beschouwd. In het artikel zelf worden geen ongegronde verdachtmakingen of beschuldigingen geuit die de eer en de goede naam betreffen.

Brussel, 12 april 2012